

Халқаро алоқалар

ИСТИҚБОЛЛИ ҲАМКОРЛИК

Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлигига Хитой Халқ Республикаси Давлат кенгаши аъзоси, Жамоат хавфсизлиги вазири Мэн Цзянь-чжу бошчилигидаги делегация ташриф буюрди.

Мартабали меҳмонларни Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазири, генерал-лейтенант Баходир Матлибов кутиб олди ва сұхбатлаши. Учрашуда Хитой Халқ Республикасининг мамлакатимиздаги Фавкулодда ва мұхтор зертаси Юй Хунцзюн иштирек этди.

Генерал-лейтенант Б. Матлибов мамлакатимиз ички ишлар идораларининг асосий фәoliяттің ўналишлары билан таништирада экан, халқаро тер-

ФОЙДАЛИ УЧРАШУВ

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Конунчиллик палатаси Мудофаа ва хавфсизлик масалалари кўмитаси ташаббуси билан республика ИИБ Ёнғин хавфсизлиги олий техник мактабида «Замонавий таҳдидлар ва уларга қарши курашдаги ҳамкорлик» мавзусида семинар бўлиб ўтди. Уни республика Олий Мажлиси Конунчиллик палатаси Мудофаа ва хавфсизлик масалалари кўмитаси раиси Баҳтиёр Иминов кириш сўзи билан очди.

Кун тартибидаги масала юзасидан республика Олий Мажлиси Конунчиллик палатаси Мудофаа ва хавфсизлик масалалари кўмитаси раисиңг ўринбосари, юридик

фандар доктори Ахтам Турсунов, ИИБ ЖК ва ТҚҚББ бўлим бошлиги ўринбосари, майор Наримон Раҳимов, ИИБ ЁХОТМ кафедра бошлиги, подполковник Дониёр Баҳро-

новларнинг маъruzalari тингланди.

Тадбирида сўзга чиқканлар мустақиликнинг дастлабки йилларидан бошлаб Президентимиз Ислом Каримовнинг нутқларида миңтақада хавфсизликни таъминлаш, тинчлик ва барқарорликка қарши таҳдидларни бартарага этишга доир масалалар юзасидан бидirlган амалий таклиф ва ташаббуслари жаҳон ҳамжамияти томонидан кизиги кўллаш-куватлаштанини қайд этиши. Шунингдек, трансмиллий хавф бўлмиш терроризм, диний экстремизм ва наркобизнесга қарши кураш, «оммавий маданият» никоби остида кириб келаётган хавфли таҳдидларга қарши сама-

рали курашида ҳамкорлика иш олиб бориш юзасидан атрофлича фикр-мулоҳазалар билдириши. Анжуманда мактаб курсантлари ўзларини қизиқтириш саволларга батасил хавоб олиши.

Семинар сўнгига ИИБ ЁХОТМ бошлиги, генерал-майор, юридик фандар доктори, профессор Матрасул Сабиров Олий Мажлиси Конунчиллик палатаси депутатларига тадбирини ўтиклини ҳамкорлик учун миннатдорлик избор этиб, бундай учрашувлар келгусида яхши анъана айланниб қолишига умид билдири.

Ф. АБДИЕВ.

Суратларда: анжумандан лавҳалар.

A. КЕНЖАЕВ олган суратлар.

ХУҚУҚИЙ ТАРБИЯ – БАРКАМОЛЛИК ОМИЛИ

Ўзбекистон Республикаси ИИБ Академиясида «Баркамол авлодни шакллантирища хуқуқий тарбиянинг аҳамияти» мавзусида илмий-амалий конференция бўлиб ўтди. Тадбирда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Конунчиллик палатаси депутатлари, Вазирлар Махкамаси, республика Олий суди, вазирлари ва идоралар, олий таълим мусассалари, жамоатчилик ташкилотлари ҳамда хуқуқни муҳофаза килиши идораларининг мутасадди вакиллари иштирек этиди.

Анжуманда ўшлар ўтисада соглом турмуш тарзини карор топтириш, уларни ич-қилибозлик, гиёхвандлик, тури диний-экстремистик ғоялар таъсиридан асрар, тубан «оммавий маданият» хуруджларидан ҳимоя килишда хуқуқий тарбиянинг ролини ошириш масалалари атрофича мухокама этилди.

Конференциянинг Ўзбекистон Республикаси ИИБ Академияси кафедра бошлиги, юридик фандар доктори, полковник X. Одилқориев очди ва олиб борди.

Доктори, полковник И. Исмаиловлар «Интеллектуал бойлик – баркамоллик омили», «Баркамол авлодни шакллантириша таълим-тарбиянинг ўрни», «Хуқуқий тарбиянинг хуқуқий маданиятни шакллантиришдаги аҳамияти», «Хуқуқий тарбиянинг маънавий-ахлоқни негизлари», «Ёшлар хуқуқий тарбиясини такомиллаштириш – баркамол авлодни шакллантириш гарови» мавзуларда маъруза килдilar.

Маърузапардан сўнг ИИБ Академияси профессор-ўтиқутичилари томонидан тайёрланган «Сиз конунни биласизми?» дебноманган электрон ўқув қўйламасининг тақдимоти бўлиб ўтди. Конференция иши натижалари бўйича баркамол авлоднинг хуқуқий тарбиясини такомиллаштиришга қартилган назарий, хуқуқий ҳамда амалий аҳамиятга молик таклиф ва тавсиялар ишлаб чиқildi.

Муҳаббат МИНАВВАРОВА.

Қасамёд

ВАТАННИЯГ МАРД ПОСБОНЛАРИ

(Давоми. Бошланиши 1-бетда.)

Курсантларни ИИБ Академияси кафедра бошлигининг ўринбосари, капитан Шукрат Бердияров, отаналар номидан эса Дилфуз Акосимова табриклиди. Ўз навбатида курсантлар номидан сўзга чиқкан Асқаржон Сотиболдиев дил сўзларини шундай ифодади:

– Юртошишимизнинг фарзандларимиз бўздан кўра кучли, билимли, доно ва албатта баҳтили бўлишлари шарт, деган сўзлари ҳамда 2010 йил Баркамол авлод ўйли деб ўзлон

килингани билан, ўзларни кутиб чиқсангандаги орзуси рўябга чиққанидан мамнунман, – дейди Тошкент вилояти Бўка тумани «Ачамайли» маҳалла фуқаролар йигини посблорни сардори Тўлиқ Назаров. – Жасурбек эл-юрт осойишталигини сақлашга истошдил бел болганин. Ундан умидим катта.

– Ота-она учун фарзанди элга нафи тегадиган касбни танланишини кўришдан ортиқ баҳт бўлмаса керак, – дей сұхбатга кўшилди курсант Иномжон Сулаймоновнинг отаси Жizzax вилояти Бахмал туманида яшовчи Норбўта ака.

– Мен ўғлим туфайли шундай

Фурқат ХОЛИҚУЛОВ,

«Постда мухбири.

Суратларда: тадбирдан лавҳалар.

Абу КЕНЖАЕВ олган суратлар.

Ўз навбатида Мэн Цзяньчжу самимий қабул учун миннатдорлик избор этиб, ХХР Жамоат хавфсизлиги вазирлиги ҳамда Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги ўтишидан ҳамкорлик истиқболли бўлишига ишонч билдириди ва бора бўзаро ахборот алмашишин янада кучайтириш кўзланган натижага эришишда мухим омил бўлишина таъқидлади.

Мулокот чоғида Ўзбекистон билан Хитой ўтишидан ҳамкорлик кўллаб ўйналишлар қатори хавфсизлик соҳасида ҳам изчил ривожланниб бораётгани, бунда иккак давлат раҳбарларининг учрашувларида эришилган келишувлар мухим омил бўлиб хизмат қилаётгани aloҳida таъқидланди.

Учрашувда терроризм, айримчилик ва диний экстремизм, наркотрафик ва башка турдаги трансмиллий уюшган жиноятчиликка қарши курашида, минтакавий хавфсизлик ҳамда барқарорликни мустаҳкамлашада ўзаро ҳамкорликни янада кучайтиришга оид масалалар мухокама килиди.

Томонлар ўзларини кизиқтирган бошқа масалалар юзашибидан ҳам фикрлашиб олгач, Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги билан Хитой Халқ Республикаси Жамоат хавфсизлиги вазирлиги ўтишидан 2010-2011 йилларда ҳамкорликни ривожлантириш түргисида идоралараро про-токол имзоланди.

Кобилсон ШОКИРОВ.

Суратда: учрашув пайти.

Абу КЕНЖАЕВ

олган сурат.

ТАЙИНЛАНДИ

Сурхондарё вилояти ИИБ Ёнғин хавфсизлиги бошкармаси бошлиғи, подполковник Ориф Камардинович Мирзаев.

Ориф Камардинович Мирзаев 1974 йилда туғилган. Маълумоти олий, ИИБ Ёнғиндан саклаш олий техник мактабини тамомлаган. Ички ишлар идораларидан хизматни 1994 йили Сурхондарё вилояти ИИБ ЖТСХ ДЕСБ тайёрлор хизмати ва ўтириш гурхининг инспектори лавозимидан бошлаган. 1994-2010 йилларда Сурхондарё вилояти ИИБ ЖТСХ ЁСБ 1-МХЭСК инспектори, 1-ут ўчириш кисми катта мухандиси, бошлиғи, вилояти ИИБ ЁХБ 1-ХЭХБ бошлиғи, вилояти ИИБ ЁХБ бошлиғи, вилояти ИИБ ЁХБ катта мухандиси, бўлим бошлиғи лавозимидан хизмат килган.

Хозирги замонда халқаро терроризм ва экстремизм, уюшган жиноятчилик, наркобизнес каби иллатлар хавфсизликни таҳдид соляти. Бундай хавф-хатарларнинг кайда ва қандай асосда пайдо бўлаётганини, улар нафақат бизнини халқимиз, балки бутун инсоният учун нечогли муддатиши бало-қазо асаннини аниқ тасаввур килиши ва қандай салбий оқибатларга олиб келиши мумкинлигини яхши англашимиз лозим. Бундай иллатлар ёшлар орасидан таржалмаслиги учун республика Ички ишлар вазирлиги инсон хуқуqlarini ҳамо килиши ва юридик таъминлаш бошқармаси томонидан Тошкент фармацевтика институти билан ҳамкорлиқда «Ёшлар жиноятчиликка қарши» мавзусида конференция ўтиклиди.

ЁШЛАР БИЛАН МУЛОҚОТ

Конференцияда ИИБ ЙИХХ ва ЮТБ бошлиги, подполковник Ильхом Турғунов, бошқарма бошлиғи ўринбосари, полковник Абдуғафур Саттаров, Тошкент фармацевтика институти ректори, профессор Ахмадхўжа Юнусхўяев, ИИБ ЖК ва ТҚҚББ бўлим бошлиги олдини олиш билан бирга, ичи хавфсизлик муммомларига ҳам жиддий этибор қаратмок зарурлигини айтди. Нотик, «Баркамол авлод йили» давлат дастури доирасида ичи ишлар идоралари тизимида ҳам бир катор тадбирлар амалга оширилётганини ҳакида гапири, ёшларни мурраба ҳамдидорликни зарурлигини айтди.

Институт ректори А. Юнусхўяев анжуманни очар экан, ёшларни қонунларимизга хурмат руҳида, хуқуқий билимидон килиб тарбиялаш барчанинг вазифаси эканлигини алоҳида таъқидлаб ўтди.

Сунгра подполковник И. Турғунов сўзга чиқиб, айни пайти мамлакатимиз хавфсизлигини таъминлашда таъкидлардан химояланини ва унганинг олдини олиш билан бирга, ичи хавфсизлик муммомларига ҳам жиддий этибор қаратмок зарурлигини айтди.

– Тадаборларга одам савдо-сиҳоти таъкидларга бе-риш, уларни бу балодан асрар учун, менимча, ҳар бир олий ўқув юртда бир-икки соатлига маърузалар ўқилса, мақсадга мувоффик бўларди, – деди у.

Полковник А. Эрназаров, «Истиқболли авлод» ёшлар ахборот-маърифат маркази мурраба ҳамдидорликни олиш ва унга ҳарши курашидан оммавий ахборот воситаларининг роли», майор Н. Раҳимов «Диний экстремизм ва терроризмининг давлат ҳамда фуқаролардан сакланшига қақиди: муммом ва ечимлар» мавзуида, У. Каримова «Истиқболли авлод» ёшлар ахборот-маърифат маркази фәoliятини, одам савdosидan жабланганларга психологик, тиббий ёрдам кўрсатиш ҳақида мавзуз.

– Бу тадбир биз, ёшларнинг нафакат хуқуқий савианини оширади, балки бу-каби иллатларга бефарқ карамаласлика ўргатади. Шундай экан, келажак соҳамизнинг интифадаси ўтикулассиши бўлиш учун бор куч ва гайратимни аямайман, – деди институтининг 1-bosqich тадабorларни Мирзаев.

«Зулмат аро ёки панжара ортидан репортаж» номли фильмни намойишдан сўнг барча тадаборлар ўзларини кизиқтирган саволларга жавоб берди.

Суннат ШЕРОВ, майор.

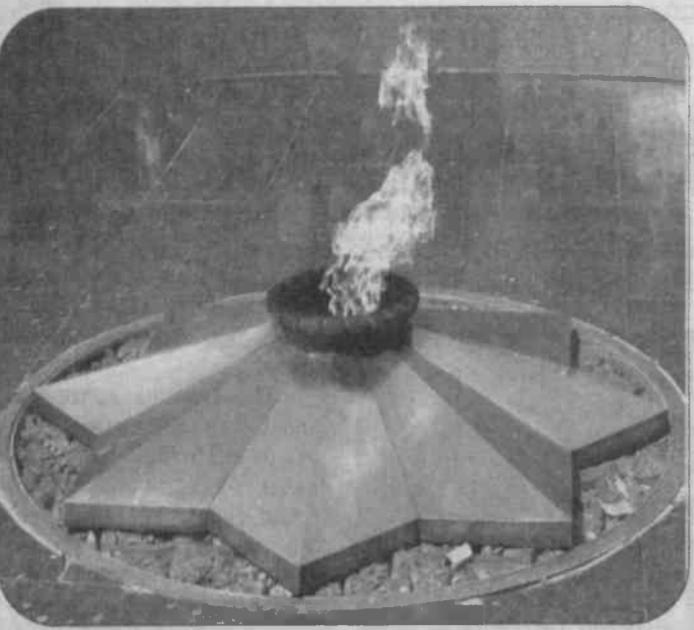
Гули Ниғор АВАЗОВА, ўз мухбириз.

Суратда: тадбирдан лавҳа.

тилмоқда. Ичи ишлар идоралари тизимида фарҳийлар сафига қўшилаётгандаги ҳам бундан мустасо эмас, – деди Кашқадарё вилояти ИИБ фарҳийлар кенгаши раиси, истеъфодаги полковник Содик Исломов. – Бундай этибор даврдан бошлаб бугунги кунгача бу заминда яшаган авлодлар тарихи, амалга оширилган бунёдкорлик ва яратувчаниларни билан яқиндан танишилар.

– Юртимизда турли соҳалarda ҳалол мекнат килип, кексалик гаштни суратларни таъкидларга жуда катта замонидан көлбадирилар.

ҚАҲРАМОНЛАР МАНГУ БАРҲАЁТ

Иккинчи жаҳон урушида бир ярим миллионга яқин ўзбек ўғлонлари иштирок этди. Даҳшатли жангларда мардларча курашган юртдошларимизнинг кўплари ўзқас мукофотлар билан тақдирландилар. Ана шундай жасур жангчилар каторида Мўйдин Ҳасановни ҳам тилга олинади.

Мўйдин Ҳасановнинг болалик йиллари Фарғона водийсида ўтди. Ҳалк тили билан айтганда, ўша алғов-далғов йилларда уларнинг оиласи Кувага кўйб келади. Мактабни битиргач, ички ишлар хизматига киради. Кувага шахар паспорти столиди оддий ходим бўлиб ишлади. Кейинчалик бу куон-

га ўрнак килиб кўрсатишида.

Иккинчи жаҳон уруши бошлангач армия кисмларида мудофаага тайёрларлик бир неча бара вар кучайтирилади. Мўйдин Ҳасанов машгулларни тезда ўзлаштириб, амалда кўрсатиб, сафдошларни койил қолдиради. Фашист босқинчилари собиқ итифоқ заминига тўсатдан уруш бошлаганида М. Ҳасанов хизмат килган дивизия биринчилардан бўлиб урушга киради. У фронтда кўп марта мардлик намуналини кўрсатади.

Газандалар навбатдаги десантчиларни ташлагандада М. Ҳасановнинг бир ўзи учта немис танкини ёндириб юборади, ўттиздан ортиб десантчи-автоматчиларни ертишилатди. Босқинчилар саросимага тушиб, ортга чекинишга мажбур бўлади. Мўйдин Ҳасановнинг матонати, мардлиги ва жасурлиги учун унга ён олий мукофот Қаҳрамон увонни берилди.

Мўйдин Ҳасанов кирғинбарот жанглarda бир неча марта яраланди, даволанинг яна фронтига отланади. Охирги марта уни оғир ахводда

госпиталга олиб келишида.

Уруш тугаб, она юргита кайтган Мўйдин Ҳасанов янада ишларни тайёрларди. Соғайиб, саломатлиги тикланганда босқинчилар чекина бошлаганди. У батальон сардорининг ўринбосари этиб тайланади. Душманни изма-из кувиб борган аскарлар душманларга тиним бермасди. Венгрия, Чехословакия ерларини босқинчилардан озод килишда иштирок этган Шариф Ҳасанове Галаба кунини Прага шаҳрида кутиб олади.

— деди Ш. Ҳасанове. — Ҳарбий академияда ўқидим, полк штаби бошлиги бўлдим. Кейин мени ички ишлар идораларига хизматига юборишида.

МАТОНАТ ВА САДОҚАТ РАМЗИ

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Жангларнинг бирорида оғир

яраланган Шариф Ҳасанове

госпиталга юборишида.

Шариф Ҳасанове 1970 йилда ўзбекистон. Иккичи ишларни виляоятни ўринбосари этиб тайланади. Душманни изма-из кувиб борган аскарлар душманларга тиним бермасди. Венгрия, Чехословакия ерларини босқинчилардан озод килишда иштирок этган Шариф Ҳасанове Галаба кунини Прага шаҳрида кутиб олади.

— Урушдан кейин мени армия хизматидаги олиб келишида,

— деди Ш. Ҳасанове. — Ҳарбий

академияда ўқидим, полк штаби

бошлиги бўлдим. Кейин мени

ички ишлар идораларига хизматига

юборишида.

Шариф Ҳасанове 1970 йилда ўзбекистон. Иккичи ишларни виляоятни ўринбосари этиб тайланади. Душманни изма-из кувиб борган аскарлар душманларга тиним бермасди. Венгрия, Чехословакия ерларини босқинчилардан озод килишда иштирок этган Шариф Ҳасанове Галаба кунини Прага шаҳрида кутиб олади.

— Урушдан кейин мени армия хизматидаги олиб келишида,

— деди Ш. Ҳасанове. — Ҳарбий

академияда ўқидим, полк штаби

бошлиги бўлдим. Кейин мени

ички ишлар идораларига хизматига

юборишида.

Шариф Ҳасанове 1970 йилда ўзбекистон. Иккичи ишларни виляоятни ўринбосари этиб тайланади. Душманни изма-из кувиб борган аскарлар душманларга тиним бермасди. Венгрия, Чехословакия ерларини босқинчилардан озод килишда иштирок этган Шариф Ҳасанове Галаба кунини Прага шаҳрида кутиб олади.

— Урушдан кейин мени армия хизматидаги олиб келишида,

— деди Ш. Ҳасанове. — Ҳарбий

академияда ўқидим, полк штаби

бошлиги бўлдим. Кейин мени

ички ишлар идораларига хизматига

юборишида.

Шариф Ҳасанове 1970 йилда ўзбекистон. Иккичи ишларни виляоятни ўринбосари этиб тайланади. Душманни изма-из кувиб борган аскарлар душманларга тиним бермасди. Венгрия, Чехословакия ерларини босқинчилардан озод килишда иштирок этган Шариф Ҳасанове Галаба кунини Прага шаҳрида кутиб олади.

— Урушдан кейин мени армия хизматидаги олиб келишида,

— деди Ш. Ҳасанове. — Ҳарбий

академияда ўқидим, полк штаби

бошлиги бўлдим. Кейин мени

ички ишлар идораларига хизматига

юборишида.

Шариф Ҳасанове 1970 йилда ўзбекистон. Иккичи ишларни виляоятни ўринбосари этиб тайланади. Душманни изма-из кувиб борган аскарлар душманларга тиним бермасди. Венгрия, Чехословакия ерларини босқинчилардан озод килишда иштирок этган Шариф Ҳасанове Галаба кунини Прага шаҳрида кутиб олади.

— Урушдан кейин мени армия хизматидаги олиб келишида,

— деди Ш. Ҳасанове. — Ҳарбий

академияда ўқидим, полк штаби

бошлиги бўлдим. Кейин мени

ички ишлар идораларига хизматига

юборишида.

Шариф Ҳасанове 1970 йилда ўзбекистон. Иккичи ишларни виляоятни ўринбосари этиб тайланади. Душманни изма-из кувиб борган аскарлар душманларга тиним бермасди. Венгрия, Чехословакия ерларини босқинчилардан озод килишда иштирок этган Шариф Ҳасанове Галаба кунини Прага шаҳрида кутиб олади.

— Урушдан кейин мени армия хизматидаги олиб келишида,

— деди Ш. Ҳасанове. — Ҳарбий

академияда ўқидим, полк штаби

бошлиги бўлдим. Кейин мени

ички ишлар идораларига хизматига

юборишида.

Шариф Ҳасанове 1970 йилда ўзбекистон. Иккичи ишларни виляоятни ўринбосари этиб тайланади. Душманни изма-из кувиб борган аскарлар душманларга тиним бермасди. Венгрия, Чехословакия ерларини босқинчилардан озод килишда иштирок этган Шариф Ҳасанове Галаба кунини Прага шаҳрида кутиб олади.

— Урушдан кейин мени армия хизматидаги олиб келишида,

— деди Ш. Ҳасанове. — Ҳарбий

академияда ўқидим, полк штаби

бошлиги бўлдим. Кейин мени

ички ишлар идораларига хизматига

юборишида.

Шариф Ҳасанове 1970 йилда ўзбекистон. Иккичи ишларни виляоятни ўринбосари этиб тайланади. Душманни изма-из кувиб борган аскарлар душманларга тиним бермасди. Венгрия, Чехословакия ерларини босқинчилардан озод килишда иштирок этган Шариф Ҳасанове Галаба кунини Прага шаҳрида кутиб олади.

— Урушдан кейин мени армия хизматидаги олиб келишида,

— деди Ш. Ҳасанове. — Ҳарбий

академияда ўқидим, полк штаби

бошлиги бўлдим. Кейин мени

ички ишлар идораларига хизматига

юборишида.

Шариф Ҳасанове 1970 йилда ўзбекистон. Иккичи ишларни виляоятни ўринбосари этиб тайланади. Душманни изма-из кувиб борган аскарлар душманларга тиним бермасди. Венгрия, Чехословакия ерларини босқинчилардан озод килишда иштирок этган Шариф Ҳасанове Галаба кунини Прага шаҳрида кутиб олади.

— Урушдан кейин мени армия хизматидаги олиб келишида,

— деди Ш. Ҳасанове. — Ҳарбий

академияда ўқидим, полк штаби

бошлиги бўлдим. Кейин мени

ички ишлар идораларига хизматига

юборишида.

Шариф Ҳасанове 1970 йилда ўзбекистон. Иккичи ишларни виляоятни ўринбосари этиб тайланади. Душманни изма-из кувиб борган аскарлар душманларга тиним бермасди. Венгрия, Чехословакия ерларини босқинчилардан озод килишда иштирок этган Шариф Ҳасанове Галаба кунини Прага шаҳрида кутиб олади.

— Урушдан кейин мени армия хизматидаги олиб келишида,

— деди Ш. Ҳасанове. — Ҳарбий

академияда ўқидим, полк штаби

бошлиги бўлдим. Кейин мени

ички ишлар идораларига хизматига

юборишида.

Шариф Ҳасанове 1970 йилда ўзбекистон. Иккичи ишларни виляоятни ўринбосари этиб тайланади. Душманни изма-из кувиб борган аскарлар душманларга тиним бермасди. Венгрия, Чехословакия ерларини босқинчилардан озод килишда иштирок этган Шариф Ҳасанове Галаба кунини Прага шаҳрида кутиб олади.

— Урушдан кейин мени армия хизматидаги олиб келишида,

— деди Ш. Ҳасанове. — Ҳарбий

академияда ўқидим, полк штаби

бошлиги бўлдим. Кейин мени

ички ишлар идораларига хизматига

юборишида.

Шариф Ҳасанове 1970 йилда ўзбекистон. Иккичи ишларни виляоятни ўринбосари этиб тайланади. Душманни изма-из кувиб борган аскарлар душманларга тиним бермасди. Венгрия, Чехословакия ерларини босқинчилардан озод килишда иштирок этган Шариф Ҳасанове Галаба кунини Прага шаҳрида кутиб олади.

— Урушдан кейин мени армия хизматидаги олиб келишида,

— деди Ш. Ҳасанове. — Ҳарбий

академияда ўқидим, полк штаби

бошлиги бўлдим. Кейин мени

ҚАДРЛАШ КУНИ

... Еревандан Минск шаҳри томон йўлга чиққан эшлондаги отряд зинмасига катта масъулият юкланди. Белгиланган манзилга етиб бориб чегарани мустахкам химоялашлари зарур эди. Аммо отряд ярим йўлда тўхтади. Белоруссия учун бўлган жанглардаги вайронагарчиликда темир йўл ҳам портлатилганди.

1942 йилнинг қаҳратон қиши. Рахмат Тўхтаев хизмат бурчани ўтётган, кейинчалик бутун фронт бўйлаб номи тилларда достон бўлган 97-отряд аъзолари ўқрои бора бошқа зарур ашёларни олиб, белгиланган манзил сари ўрмон оралаб интилишади. Махсус гурӯхнинг режаларини пайқаб қолган душман изма-из таъкиб қилади.

Душман соат сайн хужум қилар, тусикин ёриб ўтиш учун барча техникини ишга соларди. Бирок ҳар қанча уринмасин, отрядни парчалаб ташлашга ожизлик қиларди. Бир куни қаттиқ олишувдада сунг душман ортга чекингат, Раҳмат ака яраланган дўстларига ёрдам кўрсатиб, санитарларга кўмаклашарди. Шу пайт лой ва

НАҚАДАР ГЎЗАЛСАН, ҲАЁТ!

чангга беланган қиши билан окопдан оғир жарҳоатланган аскарни олиб чиқиши. Бироз тин олишгач, қаерликсан, деб сурб қолади.

- Тошкентдан, ўзбекистонликман, ўзинг кимсан? - саволига савол билан жавоб қайтараркан зиддан унга разм солади.

Халиги жангчинга ўрнidan скраб туриб кеттанини ўзи ҳам сезмай қолади. Лойга беланган қиши армия генерали, кўмондон Черняховский эди. Армия генерали билан штабга кириб алламахалгача сухбатлашиши. У қиши кўп нарсаларни сўради, ўзбек

бирига тўхталиб ўтирамиз. Зоро, кон кечиб, ахал комидан қайтанилардан бирни Раҳмат ака тинчлик давридан ҳам меҳнатини, қалбини ҳалк осоиштилаги-ю, юрт тинчлигига багишлади, авлодлар орз қилган истиклопга етиб, шукронлар айтётгандардан.

Раҳмат ака 1947 йил армия сафидан бўшатилиди. Бир куни ўзи истикомат қилаётган Зангигута туманинг ўзга-риш кишлоғига йигитлардан бирни Тошкент шаҳар ИИБ таркибидаги ёнгин хавфисигига бўлинмасига ишга тақлиф килиб қолади. Шундан сунг зарур хужжатларни тўплагач, аввал темир йўл

мат жараёнида эҳтимол, 200-300 тадан зиёдиди. Лекин мухими, барчасида ҳам оғатнинг олди олиниб, одамлар ҳаёт саклаб қолингани ва кўплаб хонадонларнинг моддий бойлилари асралган бор гап.

Кейин эса Раҳмат Тўхтаев вилоят ИИБ давлат автомобиль назорати хизматида самарали фаолият кўрсатди.

Йиллар силосласи шамолдек учиди. Канча корлар ёғиб, излар йўқолди. Оддий хизматидан полковник давражасигача эришишнинг ўзи бўлмайди. Бунинг замонида ҳалол меҳнат.

Оти изини той босар, дейишиди. Раҳмат ака марҳум турмушдан Сапура ага билан уч ўйил, иккни кизни вояга етказиб, элга кўшиди, маҳаллада хавас киласа арзигул оиласирап каторидан жой олиди. Ўғли Невъматхон Тошкент шаҳар ИИБ хууридаги кўриклиша башкармасида бир неча йил хизмат килиб, полковник унвони билан нафака чиқди. Шурхатжон ва Шавкатжонлар ҳам отаси изидан бориб, суполани муносиб давом этишишоцда.

У қиши билан сухбатимиз анча кизиган йўл эди, эшик кўнғироги жирингандан.

- Хойнахой кенха шогирдларим бўлса керак, - деди отаҳон хаяжон билан дарвоза томонга қараб.

Ҳакиқатан, бироз ўтиб, ховлига бирин-кетин иккни нафар туман ИИБ ходимлари кириб келиши. Йигитлар отаҳонни багрига босиб, яқинлашиб келаётган байрам билан табрилашди. Раҳмат аканинг ана шу ногдаги ҳолатини ҳеч нарсага кўяслаб бўлмасди: сенинг ёшлари юзларини намлар, шогирдлари-ю, истикноп берган элкинларга шукроналар айттиб, ҳар тонгни қаршилайман.

Оти изини той босар, дейишиди.

Раҳмат ака марҳум турмушдан Сапура ага билан уч ўйил, иккни кизни вояга етказиб, элга кўшиди, маҳаллада хавас киласа арзигул оиласирап каторидан жой олиди. Ўғли Невъматхон Тошкент шаҳар ИИБ хууридаги кўриклиша башкармасида бир неча йил хизмат килиб, полковник унвони билан нафака чиқди. Шурхатжон ва Шавкатжонлар ҳам отаси изидан бориб, суполани муносиб давом этишишоцда.

...Биз эски тузум даврида инсон ҳаётининг негизи ва мурakkab томонлари, миллий қадрятлар, тарихи аънаналар, умуминсоний маънавий бойлилар билан хисоблашмаслик жамиятимизга қанчадан-қанча зарар келтирганини унтасламигизмиз керак.

Биринчича, нафарларни муносиб давом этишишоцда.

